ISSN 2392-0300 „Civitas et Lex” 2026 / 3(51)
DOI 10.31648/cetl.12637

VARIA

Ks. Wojciech Guzewicz
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Filia w Ełku
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6759-0856
e-mail: wojciech.guzewicz@uwm.edu.pl

KAPŁANI DIECEZJI EŁCKIEJ ZMARLI W LATACH 2002–2007 (KS. ANDRZEJ AMIELAWSKI, KS. ALBIN GRAJEWSKI, BP EDWARD EUGENIUSZ SAMSEL, KS. CZESŁAW JAKUB DOMEL, KS. JAN OŁDAK, KS. KAZIMIERZ STANISŁAW KRZYŻANIAK, KS. KAZIMIERZ ŻELAŹNICKI, KS. SZYMON SOKOŁOWSKI, KS. ZBIGNIEW ŁOBACZEWSKI, KS. DARIUSZ SAŃKO, KS. FRANCISZEK SERAFIN, KS. MARIAN SZCZĘSNY, KS. WŁADYSŁAW ŚWIĘCKI, KS. TOMASZ ZAWADZKI)

Streszczenie: W artykule przestawiono czternaście biogramów zmarłych kapłanów diecezji ełckiej z lat 2002–2007, tj. ks. Andrzeja Amielawskiego († 2002), ks. Albina Grajewskiego († 2003), bpa Edwarda Eugeniusza Samsela († 2003), ks. Czesława Jakuba Domela († 2004), ks. Jana Ołdaka († 2004), ks. Kazimierza Stanisława Krzyżaniaka († 2005), ks. Kazimierza Żelaźnickiego († 2005), ks. Szymona Klimaszewskiego († 2006), ks. Zbigniewa Łobaczewskiego († 2006), ks. Dariusza Sańki († 2006), ks. Franciszka Serafina († 2006), ks. Mariana Szczęsnego († 2006), ks. Władysława Święckiego († 2006) oraz ks. Tomasza Zawadzkiego († 2006). Dodatkowo, pod każdym hasłem, umieszczono bibliografię przedmiotową. Biogramy opracowano w układzie chronologicznym, a w ramach danego roku – alfabetycznym.

Słowa kluczowe: biogramy, diecezja ełcka, zmarli kapłani w latach 2002–2007

PRIESTS OF THE EŁK DIOCESE WHO DIE IN THE YEARS 2002–2007 (FR. ANDRZEJ AMIELAWSKI, FR. ALBIN GRAJEWSKI, BP EDWARD EUGENIUSZ SAMSEL, FR. CZESŁAW JAKUB DOMEL, FR. JAN OŁDAK, FR. KAZIMIERZ STANISŁAW KRZYŻANIAK, FR. KAZIMIERZ ŻELAŹNICKI, FR. SZYMON SOKOŁOWSKI, FR. ZBIGNIEW ŁOBACZEWSKI, FR. DARIUSZ SAŃKO, FR. FRANCISZEK SERAFIN, FR. MARIAN SZCZĘSNY, FR. WŁADYSŁAW ŚWIĘCKI, FR. TOMASZ ZAWADZKI)

Abstract: The article presents fourteen biographies of deceased priests of the Ełk Diocese from the years 2002–2007, i.e. Fr. Andrzej Amielawski († 2002), Fr. Albin Grajewski († 2003), Bp Edward Eugeniusz Samsel († 2003), Fr. Czesław Jakub Domel († 2004), Fr. Jan Ołdak († 2004), Fr. Kazimierz Stanisław Krzyżaniak († 2005), Fr. Kazimierz Żelaźnicki († 2005), Fr. Szymon Klimaszewski († 2006), Fr. Zbigniew Łobaczewski († 2006), Fr. Dariusz Sańki († 2006), Fr. Franciszek Serafin († 2006), Fr. Marian Szczęsny († 2006), Fr. Władysław Święcki († 2006) and Fr. Tomasz Zawadzki († 2006). Additionally, a subject-specific bibliography is provided under each entry. The biographies are arranged chronologically, and within a given year, alphabetically.

Keywords: dictionary, Ełk Diocese, priests who died in 2002–2007

Wprowadzenie

Celem artykułu jest przedstawienie czternastu biogramów zmarłych kapłanów diecezji ełckiej z lat 2002–2007, tj. ks. Andrzeja Amielawskiego († 2002), ks. Albina Grajewskiego († 2003), bpa Edwarda Eugeniusza Samsela († 2003), ks. Czesława Jakuba Domela († 2004), ks. Jana Ołdaka († 2004), ks. Kazimierza Stanisława Krzyżaniaka († 2005), ks. Kazimierza Żelaźnickiego († 2005), ks. Szymona Klimaszewskiego († 2006), ks. Zbigniewa Łobaczewskiego († 2006), ks. Dariusza Sańki († 2006), ks. Franciszka Serafina († 2006), ks. Mariana Szczęsnego († 2006), ks. Władysława Święckiego († 2006), ks. Tomasza Zawadzkiego († 2006). Wśród duchownych zmarłych w opisywanym okresie na szczególną uwagę zasługuje bp Edward Eugeniusz Samsel, biskup diecezji ełckiej w latach 2000–2003.

Na treść każdego biogramu składać się będzie ponad 50 podstawowych informacji, w tym wzmianka o środowisku rodzinnym kapłana, ukończonych szkołach i seminarium, święceniach kapłańskich, wikariatach, pracy proboszczowskiej, innych stanowiskach zajmowanych w ramach diecezji ełckiej, ale nie tylko, odznaczeniach i godnościach kościelnych i państwowych, okolicznościach śmierci i pogrzebu, itp. Dodatkowo pod każdym biogramem zamieszczona zostanie bibliografia przedmiotowa. Biogramy w każdej części są opracowane w układzie chronologicznym, a w ramach danego roku w układzie alfabetycznym.

Prawie wszystkie biogramy zostały opracowane na podstawie trzech rodzajów publikacji: tj. nekrologów – zawartych w „Kronikach Urzędowych Diecezji Ełckiej", *Słownika* – ks. prof. Andrzeja Kopiczki z Olsztyna oraz haseł słownikowych i encyklopedycznych – opracowywanych przez ks. Wojciecha Guzewicza. Istotne znaczenie miała tu zwłaszcza pozycja pt. *„Powiedz ludziom, niech więcej*

nie płaczą…" Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017), w której ks. Wojciech Guzewicz przedstawił biogramy zmarłych kapłanów diecezji ełckiej do roku 2017. Niniejsze opracowanie nie jest jednakże wierną kopia tamtego *Słownika*. Różni się zarówno pod względem treści (w biogramach pouzupełniano niektóre informacje) oraz pod względem literatury przedmiotu (dodano nowe publikacje).

2002

AMIELAWSKI ANDRZEJ (1958–2002)

Urodził się 12 lutego 1958 r. w Giżycku, w rodzinie Józefa i Zofii z domu Łukowicz. Uczęszczał do szkoły podstawowej i szkoły zawodowej w Giżycku. Świadectwo dojrzałości otrzymał po ukończeniu technikum wieczorowego w roku 1979. Absolwent Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum" w Olsztynie (przyjęty 10 czerwca 1982 r.). Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bpa Edmunda Piszcza 11 czerwca 1988 r., biskupa warmińskiego. Po święceniach kapłańskich został skierowany do pracy jako wikariusz w parafii pw. św. Katarzyny w Braniewie, gdzie przebywał do 30 czerwca 1991 r. Z dniem 1 lipca 1991 r. bp warmiński powierzył mu stanowisko proboszcza w parafii pw. św. Brata Alberta Chmielowskiego w Chełchach. Tu przyczynił się do rozpoczęcia budowy kościoła filialnego w Sędkach. 26 czerwca 1994 r. został proboszczem tymczasowym parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Regielnicy. Oprócz stanowiska proboszcza pełnił również funkcję Diecezjalnego Duszpasterza Rolników i zawiadywał gospodarstwem rolnym seminarium duchownego w Ełku. 16 stycznia 1995 r. został mianowany wikariuszem parafii pw. św. Jakuba Apostoła w Bakałarzewie, gdzie pracował do 22 grudnia 1998 r. Następnie objął, w charakterze administratora, parafię pw. Matki Bożej Różańcowej w Bajtkowie, zaś z dniem 30 czerwca 1999 r. został proboszczem tejże parafii. Zmarł 2 kwietnia 2002 r. w Bajtkowie. Przeżył 41 lat, w kapłaństwie niespełna 11 lat. Został pochowany na cmentarzu komunalnym w Giżycku.

W. Wielgat, *Ksiądz proboszcz Andrzej Amielawski*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2002, nr 1–2, s. 118–120; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 9; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 11; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

2003

GRAJEWSKI ALBIN (1930–2003)

Urodził się 13 listopada 1930 r. w Pszczółczynie (parafia Waniewo, diecezja łomżyńska), w rodzinie Władysława i Władysławy z domu Moks. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej miejscowości, po czym kształcił się szkole

średniej w Łapach. W lipcu 1951 r., po uzyskaniu świadectwa dojrzałości, wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży, gdzie odbył studia filozoficzno-teologiczne. Święcenia kapłańskie przyjął 8 grudnia 1956 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, ówczesnego biskupa łomżyńskiego. Po święceniach kapłańskich pracował jako wikariusz i katecheta w następujących parafiach: Szczepankowo (1956–1957), Wysokie Mazowieckie (1957–1959), Zambrów (1959–1963), Małkinia (1963–1964), Stawiski (1964–1966), Sejny (1966–1970) i Becejły (1970–1971). We wrześniu 1971 r. został mianowany administratorem parafii Becejły, a 1 kwietnia 1972 r. – proboszczem tejże parafii. Z dniem 1 grudnia 1990 r. został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Krasnopola. We wrześniu 2001 r., ze względu na stan zdrowia, poprosił biskupa ełckiego o zwolnienie z urzędu proboszcza i przeniesienie na emeryturę z prawem pozostania do końca życia w Krasnopolu. Został zwolniony z urzędu i przeszedł w stan spoczynku 30 czerwca 2002 r. Odznaczony był m.in. godnością kanonika honorowego Kapituły Kolegiackiej Sejneńsko-Wigierskiej. Zmarł w szpitalu suwalskim 22 stycznia 2003 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się najpierw w Krasnopolu, a następnie w rodzinnej parafii, tj. Waniewie. Został pochowany w grobie rodzinnym na cmentarzu parafialnym w Waniewie.

K. Łatak, *Ks. kanonik Albin Grajewski*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2003, nr 2, s. 116–117; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 28; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

SAMSEL EDWARD EUGENIUSZ (1940–2003)

Urodził się 2 stycznia 1940 r. w Myszyńcu (powiat ostrołęcki), jako jedno z sześciorga dzieci Jana i Walerii z domu Brzostek, miejscowych rolników. Rodzina Samselów żywo pielęgnowała tradycje narodowe i kościelne (np. jego ojciec był halerczykiem, a chrzestny – Bolesław – członkiem AK, zamordowanym przez Niemców w czasie okupacji). Miało to istotny wpływ na kształtowanie się poglądów i zapatrywań politycznych Edwarda. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Myszyńcu (1946–1953), a dalej kształcił się w szkole zawodowej w Mrągowie i Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie. Po zdaniu matury – 25 czerwca 1958 r. – wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. Święcenia kapłańskie przyjął 23 maja 1964 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Przez pierwsze dwa lata kapłaństwa pracował jako wikariusz w Kołakach Kościelnych, a następnie w Poświętnym. W latach 1965–1969 podjął studia specjalistyczne z zakresu Pisma św. na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W 1968 r. uzyskał tytuł magistra teologii na podstawie pracy pt. *Znaczenie terminu „święci" w listach św. Pawła*. Dalsze studia kontynuował na Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu w Rzymie. Ukończył je w 1972 r. zdobywając stopień doktora nauk biblijnych w oparciu o rozprawę pt. *Kościół jako wspólnota świętych według świętego Pawła*, napisaną pod kierunkiem o. prof. dra hab. Johna T. Kearnsa. W latach 1972–1973 przebywał w Jerozolimie w Szkole Biblijnej i Archeologicznej. Po powrocie do kraju pełnił kolejno

funkcję prefekta studiów (1973–1974), ojca duchownego (1974–1982) oraz rektora seminarium łomżyńskiego (1983–1984). Obok tego był wykładowcą Pisma św. W 1982 r. został mianowany biskupem pomocniczym diecezji łomżyńskiej z siedzibą tytularną w Monte Corvino. Święcenia biskupie otrzymał 30 maja 1982 r. w katedrze łomżyńskiej z rąk ówczesnego biskupa łomżyńskiego – Mikołaja Sasinowskiego. Od tego momentu pełnił rozliczne obowiązki w Episkopacie Polski oraz w strukturach diecezji. Był m.in. członkiem Komisji Episkopatu ds. Duchowieństwa i Powołań Kapłańskich, delegatem Episkopatu ds. nowych ruchów katolickich, asystentem Rady Ruchów Katolickich, członkiem Komisji Episkopatu ds. Apostolstwa Świeckich oraz wikariuszem generalnym biskupa łomżyńskiego. 25 marca 1992 r. został biskupem pomocniczym diecezji ełckiej. W nowo utworzonej diecezji pracował jako wikariusz generalny, wykładowca Pisma św. w seminarium duchownym i kolegium teologicznym. Piastował też stanowisko rektora Instytutu Teologicznego, prepozyta kapituły katedralnej, moderatora II Polskiego Synodu Plenarnego w Diecezji Ełckiej i wiceprzewodniczącego I Synodu Diecezji Ełckiej. Poza tym był przewodniczącym Diecezjalnego Komitetu Wizyty Ojca Świętego w Ełku. W tym czasie z ramienia Episkopatu Polski sprawował obowiązki przewodniczącego Komisji ds. Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. 16 listopada 2000 r. Ojciec Święty Jan Paweł II mianował go biskupem ełckim. Uroczysty ingres do katedry odbył 16 grudnia 2000 r. Jako ordynariusz służył kościołowi ełckiemu poprzez wizytacje, bierzmowania, uczestnictwo w licznych uroczystościach i równie licznych kontaktach z kapłanami i wiernymi całej diecezji. Posługa pasterska bpa Samsela nacechowana była także troską o odradzający się Kościół za wschodnią granicą Polski (był m.in. wykładowcą Pisma św. w Wyższym Seminarium Duchownym w Grodnie). Autor ponad stu publikacji naukowych, popularnonaukowych i administracyjnych. Był aktywnym członkiem Związku Kurpiów. Często uczestniczył w uroczystościach kościelnych, religijno-patriotycznych, lokalnych w Myszyńcu, Ostrołęce, Kadzidle, Łysych i Lelisie. Zmarł na zawał serca w klinice w Białymstoku. Został pochowany 19 stycznia 2003 r. w tymczasowej krypcie biskupów ełckich przy katedrze (po wybudowaniu kaplicy Najświętszego Sakramentu i kryp biskupich przeniesiono tam trumnę z doczesnymi szczątkami biskupa). Biskupowi Edwardowi Samselowi poświęcono wiele dzieł, m.in. w Myszyńcu, w budynku dawnej organistówki, znajduje się izba z poświęconą mu ekspozycją muzealną. Jego imię noszą Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kurpiowskiej z Myszyńca, Szkoła Podstawowa w Wiśniowie Ełckim, ulica w Ełku oraz skwer w Myszyńcu.

A. Boszko, *Edward Samsel*, „Rozporządzenia Urzędowe Łomżyńskiej Kurii Diecezjalnej" 1982, nr 3, s. 49–50; M. Sasinowski, *Homilia wygłoszona podczas Mszy św. konsekracyjnej 30 maja 1982 r. w katedrze łomżyńskiej*, „Rozporządzenia Urzędowe Łomżyńskiej Kurii Diecezjalnej" 1982, nr 3, s. 38–41; *Rocznik Diecezji Łomżyńskiej 1992*, pod red. T. Śliwowskiego, T. Bronakowskiego, M. Stępnia, Łomża 1992, s. 21, 34, 38, 48, 53, 57, 62, 66, 69, 71, 82, 222; *Schematyzm Diecezji Ełckiej 1999*, oprc. T. Ratajczak, Ełk 1999, s. 39, 41, 42, 43, 49, 50, 62, 63, 70, 74, 192, 198; *Księga Jubileuszowa Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży (1919–2000)*, pod red. J. Sokołowskiego, Łomża 2000; J. Michalik, *Homilia wygłoszona w katedrze ełckiej w dniu 19 stycznia 2003 r. podczas Mszy św. pogrzebowej*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2003, nr 1, s. 13–18; M. Salamon, *Homilia w 30 dzień od śmierci Ks. Bpa E. Samsela*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej"

2003, nr 1, s. 27–30; *Biskup Edward Eugeniusz Samsel*, pod red. J.M. Dołęgi, A. Skowrońskiego, J. Sokołowskiego, „Episteme" 33(2003); Jan Paweł II, *Pasterz wielkiej prostoty*, „Via Consecrata" 2003, nr 3, s. 6; S. Pajka, *Rodak z Kurpiowszczyzny*, „Martyria" 2003, nr 3, s. 5–7; W. Guzewicz, *Samsel Edward Eugeniusz (1940–2003)*, w: *Słownik polskich teologów katolickich 1994–2003*, pod red. J. Mandziuka, t. 9, Warszawa 2006, s. 568–571; tenże, *„Spes unica". Pamięci biskupa Edwarda Eugeniusza Samsela (1940–2003)*, „Rocznik Ełcki" 6/2009 [druk: 2010], s. 124–126; A. Pieńkowski, *Działalność ustawodawcza bpa Edwarda Eugeniusza Samsela (2000–2003)*, „Studia Ełckie" 2010, t. 10, s. 189–202; W. Guzewicz, *Samsel Edward Eugeniusz*, „Encyklopedia Katolicka", t. 17, Lublin 2012, kol. 996; tenże, *Związki bpa Edwarda Samsela z Kościołem na terenach obecnej Białorusi*, „Studia Ełckie" 15(2013), nr 3, s. 291–303; A. Pieńkowski, *Życie i działalność bpa Edwarda Eugeniusza Samsela (1940–2003)*, Ełk 2014, ss. 728; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 55–58; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018; tenże, *Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992–2017*, Olsztyn 2021, s. 133–141.

2004

DOMEL CZESŁAW JAKUB (1932–2004)

Urodził się 25 lipca 1932 r. w Suwałkach, w rodzinie Stanisława i Joanny z domu Wasilewskiej. Szkołę podstawową ukończył w Suwałkach. W 1947 r. został przyjęty do niższego seminarium księży werbistów w Bruczkowie (Poznańskie), gdzie ukończył naukę w zakresie szkoły średniej i uzyskał świadectwo dojrzałości (egzamin składał w Górnej Grupie na Pomorzu). W 1952 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. Święcenia kapłańskie przyjął 8 września 1957 r. w katedrze łomżyńskiej z rąk bpa Czesława Falkowskiego, ówczesnego biskupa łomżyńskiego. Po święceniach pracował jako wikariusz i katecheta w parafiach: Kuczyn (1957–1962), Mały Płock (1962–1964), Rajgród (1964–1965), Myszyniec (1965–1967) i Wizna (1967–1970). W latach 1970–1971 był administratorem parafii Wojny, a następnie proboszczem parafii Burzyn (1971–1979), gdzie dzięki jego staraniom wzniesiono dwukondygnacyjną świątynię. W 1979 r. został mianowany proboszczem w Małkini, a 18 września 1986 r. objął równorzędne stanowisko w parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Augustowie (dodatkowo piastował tu także urząd dziekana). W parafiach tych zaznaczył się jako budowniczy i restaurator obiektów świątynnych i parafialnych. Na tej ostatniej placówce pełnił także funkcję kapelan Sybiraków, kapelana Domu Sióstr Rodziny Maryi w Augustowie oraz prepozyta Kapituły Sejneńsko-Wigierskiej (a wcześniej Kapituły Sejneńskiej). Odznaczony był m.in. godnością Kapelana Jego Świątobliwości (1980) oraz Prałata Honorowego Jego Świątobliwości (1990). Zmarł na atak serca 17 lutego 2004 r. w Augustowie i został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym.

J. Łupiński, *Proboszczowie parafii NSJ w Augustowie na przestrzeni stu lat (1899–1999)*, w: *Z dziejów chrześcijaństwa w Augustowie*, pod red. J. Czartoszewskiego, M.J. Dołęgi, „Episteme" 2(1999), s. 93–102; M. Szczęsny, *Uroczystości 40-lecia kapłaństwa ks. Czesława Domela w Augustowie*, „Martyria" 1997, nr 9, s. 4–5; K. Łatak, *Śp. ks. prał. Czesław Jakub Domel*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2004, nr 1–2, s. 140–141; J. Buzon, *Osierocona bazylika i parafianie*, „Przegląd

Augustowski" 2004, nr 3, s. 2; *W służbie Bogu i ludziom. Ks. Czesław Jakub Domel (1932–2004)*, pod red. W. Guzewicza, „Episteme" 41(2004), ss. 191; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 20–21; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

OŁDAK JAN (1936–2004)

Urodził się 6 stycznia 1936 r. w Rudnikach, parafia Raczki (ówczesna diecezja łomżyńska), w rodzinie Piotra i Stefanii z domu Czupryńskiej. Szkołę podstawową ukończył w Raczkach, a następnie kształcił się w Niższym Seminarium Duchownym w Różanymstoku i Siedlcach. Po złożeniu egzaminu dojrzałości (1955) wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży, gdzie odbył studia filozoficzno-teologiczne. Święcenia kapłańskie przyjął 4 czerwca 1961 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Pracował jako wikariusz i katecheta w parafiach: Zawady (1961–1962), Turośl (1962–1963), Tykocin (1963–1966), Płonka Kościelna (1966–1969), Ostrów Mazowiecka (1969–1970) oraz Łomża (1970–1978). 24 czerwca 1975 r. obronił pracę magisterską na KUL-u i uzyskał stopień magistra teologii. W latach 1979–1984 był diecezjalnym referentem Duszpasterstwa Głuchoniemych w Diecezji Łomżyńskiej. W czerwcu 1978 r. został mianowany proboszczem parafii Szczebra–Szczepki w dekanacie augustowskim. Urząd proboszcza tejże parafii pełnił aż do przejścia na emeryturę, tj. 1 października 1997 r. Oznaczony był m.in. godnością kanonika gremialnego Kapituły Kolegiackiej Sejneńsko-Wigierskiej. Zmarł w swoim mieszkaniu w Augustowie 14 października 2004 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Bazylice Najświętszego Serca Pana Jezusa w Augustowie oraz Raczkach, po czym ciało zmarłego kapłana zostało pochowane (w grobowcu rodzinnym) na cmentarzu parafialnym w Raczkach.

A. Skowroński, *Śp. ks. kan. Jan Ołdak*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2004, nr 3–4, s. 124–125; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 46–47; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

2005

KRZYŻANIAK KAZIMIERZ STANISŁAW (1932–2005)

Urodził się 24 lutego 1932 r. w Bydgoszczy, jako syn Stanisława i Jadwigi z domu Błaszak. Po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Bydgoszczy, gdzie w 1951 r. zdał egzamin maturalny. Następnie przez dwa semestry studiował na wydziale matematyki, fizyki i chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1953 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum" w Olsztynie. Święcenia kapłańskie przyjął 2 lutego 1958 r. z rąk bpa Tomasza Wilczyńskiego, biskupa warmińskiego.

Był wikariuszem w parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Malborku (1958–1962), administratorem parafii w Drygałach (1962), wikariuszem parafii w Górowie Iławeckim (1962–1964), wikariuszem w parafii pw. Świętej Trójcy w Kwidzynie (1964–1965) oraz wikariuszem parafii w Giżycku (1965–1966). 16 kwietnia 1966 r. został administratorem parafii pw. św. Marii Magdaleny w Leginach k. Reszla, gdzie pracował do 14 lipca 1980 r. Następnie został mianowany administratorem (a nieco później także proboszczem) parafii pw. św. Brunona w Giżycku. Od 5 sierpnia 1980 r. pełnił funkcję dziekana dekanatu giżyckiego. Rozpoczął budowę domu katechetycznego i kościoła św. Kazimierza w Giżycku. W sierpniu 1992 r., ze względu na słaby stan zdrowia i uzyskanie II grupy inwalidztwa, przeszedł na emeryturę i zamieszkał w swoim prywatnym mieszkaniu w Giżycku. W latach 1995–2002 był kapelanem Szpitala Miejskiego w Giżycku. Będąc na emeryturze, w miarę swoich sił, udzielał się duszpastersko w parafiach Giżycka i okolic. Odznaczony był m.in. godnością Kapelana Honorowego Jego Świątobliwości (1988). W ostatnich tygodniach swojego życia przebywał pod opieką Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Studzienicznej i leczył się w szpitalu w Augustowie, gdzie zmarł 11 stycznia 2005 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Giżycku i tu też został pochowany na miejscowym cmentarzu.

A. Skowroński, *Ks. prałat Kazimierz Krzyżaniak*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 1–2/2005, s. 134–135; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 152; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 36–37; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

ŻELAŹNICKI KAZIMIERZ (1940–2005)

Urodził się 22 maja 1940 r. w Skarżynie Nowym, na terenie parafii Rosochate, w powiecie zambrowskim (diecezja łomżyńska), w rodzinie rolniczej Kazimierza i Heleny z domu Skarżyńskiej. Po ukończeniu szkoły podstawowej w Skarżynie Starym (1954) kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Zambrowie, gdzie w 1958 r. zdał egzamin dojrzałości. Następnie wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. Po odbyciu studiów filozoficzno-teologicznych przyjął święcenia kapłańskie w roku 1965 z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Jako wikariusz i katecheta pracował w następujących parafiach: Zalas (1965–1966), Burzyn (1966–1968), Kadzidło (1968–1970), Sejny (1970–1972), Jedwabne (1972–1974), Sokoły (1974–1978), Łomża – pw. św. Brunona (1978–1980), Łomża – katedra (1980–1982), Puńsk (1982–1983) oraz Łapy – pw. Podwyższenia Krzyża (1983–1985). 3 października 1985 r. został mianowany administratorem, a 30 grudnia tegoż roku proboszczem parafii pw. Narodzenia NMP w Przerośli. Pełnił tu również funkcję wicedziekana dekanatu Wniebowzięcia NMP w Filipowie (1998–1999). 23 września 1999 r. został mianowany proboszczem parafii pw. Józefa Oblubieńca w Szczepkach. Odznaczony był m.in. godnością kanonika honorowego Sejneńskiej Kapituły Kolegiackiej (1992). Zmarł na plebanii w Szczepkach 14 listopada 2005 r.

i został pochowany, zgodnie ze swoją wolą, w rodzinnym grobowcu na cmentarzu parafialnym w Starym Skarżynie k. Zambrowa.

A. Skowroński, *Ksiądz kanonik mgr Kazimierz Żelaźnicki*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2005, nr 3–4, s. 90–91; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 80–81; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

2006

KLIMASZEWSKI SZYMON (1978–2006)

Urodził się 3 października 1978 r. w Suwałkach (parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła) w rodzinie Jana i Teresy z domu Szerel. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcące nr 1 im. Marii Konopnickiej w Suwałkach (1997) wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Ełku. Święcenia kapłańskie przyjął 31 maja 2003 r. z rąk bpa Jerzego Mazura, biskupa ełckiego. Po święceniach pracował jako wikariusz w parafii pw. św. Anny w Giżycku. W 2005 r. zgłosił się do pracy misyjnej (ewangelizacyjnej) w Gruzji pod jurysdykcją bpa Giuseppe Pasotto w Tbilisi. Po uzyskaniu stosownych dokumentów wyruszył na misję latem 2005 r. Przebywał i pracował w Arali, ucząc się języka i kultury gruzińskiej. Zginął wraz z ks. dr. Dariuszem Sańko najprawdopodobniej 16 lutego 2006 r. podczas wspinaczki na szczyt Kazbek w górach Kaukazu. Ciało zmarłego kapłana zostało odnalezione 22 lutego 2006 r. Trumna ze zwłokami dotarła do Warszawy 27 lutego 2006 r., skąd została przewieziona do rodzinnej parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Suwałkach, a po uroczystościach pogrzebowych – złożona w grobie na miejscowym cmentarzu parafialnym. Ks. Szymon przeżył niespełna 28 lat życia i 3 lat kapłaństwa.

A. Skowroński, *Ks. mgr Szymon Klimaszewski (1978–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2006, nr 1, s. 120–121; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 33; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

ŁOBACZEWSKI ZBIGNIEW (1958–2006)

Urodził się 20 września 1958 r. w Dobrym Mieście k. Olsztyna, w rodzinie rolniczej Mieczysława i Wandy z domu Jurgielewicz (repatriantów ze Wschodu). Po ukończeniu szkoły podstawowej w Barakowie uczęszczał do I Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie (1973–1978), gdzie otrzymał świadectwo dojrzałości. W latach 1978–1980 był słuchaczem Policealnego Studium Turystycznego w Giżycku, a następnie podjął studia z historii powszechnej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie. Po ukończeniu studiów i uzyskaniu dyplomu magistra historii wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu. 14 sierpnia 1984 r. rozpoczął nowicjat

w domu nowicjalnym w Mrówkowie k. Leszna. Jednakże jeszcze tego samego roku przeniósł się do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum" w Olsztynie. Tu, po odbyciu studiów filozoficzno-teologicznych, przyjął święcenia kapłańskie 2 czerwca 1990 r. z rąk bpa Edmunda Piszcza, biskupa warmińskiego. Po święceniach kapłańskich pracował jako wikariusz w Giżycku – pw. św. Brunona (1990–1993), Rajgrodzie (1993–1994), Bakałarzewie (1994–1995) oraz Suwałkach – pw. św. Aleksandra (1995). 23 grudnia 1995 r. został mianowany proboszczem parafii w Żabinie, a 25 sierpnia 2000 r. – proboszczem parafii w Baniach Mazurskich (obie parafie należały do dekanatu gołdapskiego). Zmarł na atak serca w Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach 14 stycznia 2006 r., w 48. roku życia i 17. roku kapłaństwa. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Baniach Mazurskich i tutaj też został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym.

A. Skowroński, *Ks. Zbigniew Łobaczewski (1958–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2006, nr 1, s. 118–120; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 175; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 40–41; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

SAŃKO DARIUSZ (1969–2006)

Urodził się 17 października 1969 r. w Sokółce w rodzinie Zbigniewa i Wandy z domu Szpakowicz. Szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące ukończył w Sokółce. W 1988 r. rozpoczął studia w Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku. Przerwał je w 1990 r. i wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku, gdzie ukończył pierwsze dwa lata studiów, tj. filozofię. Po dwuletnim urlopie został przyjęty do Wyższego Seminarium Duchownego w Ełku (1994). Tu dokończył studia seminaryjne (teologię) i przyjął święcenia kapłańskie w katedrze ełckiej z rąk biskupa Wojciecha Ziemby 6 czerwca 1998 r. Był wikariuszem i katechetą w parafii pw. Ducha Świętego Pocieszyciela w Giżycku (1998–2000). W tym samym czasie rozpoczął zaoczne studia doktoranckie na Wydziale Teologicznym ATK w Warszawie (od 1999 r. UKSW). W latach 2000–2003 studiował filozofię na Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu w Rzymie. Stopień doktora teologii (specjalność: religiologia) uzyskał na podstawie pracy pt. *Dialog Kościoła katolickiego z religiami tradycyjnymi Afryki według dokumentów Stolicy Apostolskiej (1963–2001)* napisanej i obronionej pod kierunkiem prof. Eugeniusza Sakowicza na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie. W latach 2003–2004 pracował jako duszpasterz w parafii Fort Myers na Florydzie. W sierpniu 2004 r. powrócił do macierzystej diecezji i pełnił tu m.in. funkcję rezydenta parafii pw. NMP Królowej Polski w Olecku, wykładowcy wstępu do filozofii, religiologii i filozofii Boga w seminarium duchownym w Ełku, wykładowcy misjologii i teologii ekumenicznej w Filii Wydziału Teologicznego UKSW w Suwałkach, wykładowcy antropologii filozoficznej i teorii poznania we Wszechnicy Mazurskiej w Olecku oraz duszpasterza studentów diecezji ełckiej. 1 lipca 2005 r. mianowany został wikariuszem parafii pw. św. Aleksandra w Suwałkach. Odbył wiele podróży po Polsce i świecie, m.in. w 1998 r. wraz

z Szymonem Klimaszewskim (wówczas klerykiem seminarium duchownego w Ełku) zdobył najwyższy szczyt Uralu – Narodnaja; dwukrotnie pływał kajakiem po Bajkale, najgłębszym jeziorze świata; w 1999 r. – w ciągu 18 dni wraz ze współtowarzyszami: Cezarym Aniśko i Szymonem Klimaszewskim, pokonał 1000 km zachodniego wybrzeża Bajkału (z północy na południe); a w 2003 r. wraz z bratem Tomaszem i Piotrem Mozyro spłynęli na kajakach największą rzeką wschodniej Syberii – Leną (podróżnicy w 72 dni pokonali 4400 km z Kacziugi do Tiksi). Za tę ostatnią wyprawę zostali uhonorowany wyróżnieniem *Kolosy 2003* w kategorii *Wyczyn Roku*. Był autorem kilkunastu publikacji naukowych i popularnonaukowych. Zginął tragicznie wraz z ks. Szymonem Klimaszewskim prawdopodobnie 16 lutego 2006 r. w czasie wspinaczki na górę Kazbek (5048 m n.p.m.) w Gruzji na Kaukazie. 22 lutego 2006 r. ich ciała znalazły ekipy ratunkowe 400 metrów poniżej szczytu. Pochowany został 2 marca 2006 r. na cmentarzu parafialnym w Sokółce. Ks. Dariuszowi Sańko poświęcona została jedna z ulic w obrębie miasta Sokółki.

Sańko Dariusz, w: *Wyższe Seminarium Duchowne w Ełku. Historia, wykładowcy i ich publikacje w latach 1992–2005*, pod red. W. Kalinowskiego, Ełk 2006, s. 226–227; A. Skowroński, *Ks. dr Dariusz Sańko (1969–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2006, nr 1, s. 122–123; Sz. Klimaszewski, *Wyprawa na Ural. Z dziennika podróży*, „Martyria" 2007, nr 12, s. 18–19; tenże, *Wyprawa na Ural. Z dziennika podróży (2)*, „Martyria" 2008, nr 1, s. 18–19; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 58–59; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018; tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Ełckie" 20(2018), nr 2, s. 205–219; tenże, *Sańko Dariusz*, *Słownik polskich teologów katolickich 2004–2013*, pod red. T. Błaszczaka, W. Glińskiego, J. Mandziuk,a t. 10, Warszawa 2019, s. 978–979; tenże, *Bibliografia piśmiennictwa duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992–2017 (ks. Waldemar Brodziak, ks. Dariusz Maciej Brozio, ks. Karol Bujnowski, ks. Jerzy Fidura, ks. Tomasz Kopiczko, ks. Wojciech Kotarski, ks. Dariusz Sańko, ks. Wojciech Serowik, ks. Karol Sokołowski)*, „Studia Ełckie" 2021, nr 3, s. 431–448.

SERAFIN FRANCISZEK (1909–2006)

Urodził się 6 września 1909 r. w Janowie (ówczesna parafia Mały Płock, a obecnie: Łosewo), w rodzinie rolniczej Stanisława i Ewy z domu Grajko. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnym Janowie, po czym kształcił się w Gimnazjum Humanistycznym im. Księdza Piotra Skargi w Łomży, a po rozwiązaniu tej szkoły w Biskupim Gimnazjum św. Kazimierza w Sejnach. W 1934 r. wyjechał do Wilna, gdzie ukończył kurs maturalny i w 1936 r. złożył egzamin dojrzałości. W tym samym roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Wilnie i został wpisany na listę studentów uniwersytetu w Wilnie. Będąc już na ostatnim roku studiów, został – w 1941 r. – aresztowany przez Niemców i osadzony w więzieniu. 8 marca 1941 r. zapadła decyzja wywozu jego wraz z innymi alumnami na roboty do Niemiec. Podczas transportu, dzięki pomocy Warszawian, udało mu się zbiec z pociągu transportującego go na roboty do Rzeszy. Przebywał najpierw w Warszawie, a następnie u oo. jezuitów w Otwocku (przy sanatorium „Europa"). Tu dokończył studia seminaryjne i 19 marca 1943 r. przyjął święcenia

kapłańskie z rąk bpa Kazimierza Bukraby, biskupa pińskiego. Po święceniach kapłańskich przez jakiś czas przebywał u Sióstr Rodziny Maryi na ul. Żelaznej (był ich kapelanem), a potem w diecezji płockiej (jako wikariusz w Wyszkowie). Po przybyciu do Białegostoku (1946) został mianowany wikariuszem parafii w Choroszczy. Następnie abp Romuald Jałbrzykowski powierzył mu urząd prefekta szkół i wikariusza parafii pw. św. Rocha w Białymstoku. Funkcje te pełnił przez 9 lat i 7 miesięcy, po czym poprosił nowego administratora diecezji – ks. Adama Sawickiego – o zwolnienie go z Białegostoku i przejście do diecezji warmińskiej, gdyż tam, jak pisał w podaniu o przejście, „brakowało kapłanów". Po uzyskaniu zgody i przybyciu na Warmię (1957) został najpierw administratorem parafii w Srokowie, a następnie 14 sierpnia 1960 r., z powodu braku zgody na objęcie probostwa ze strony władz państwowych, wikariuszem parafii pw. św. Wojciecha w Nidzicy. Od 15 lipca 1961 r. był administratorem parafii w Cichym. Jedocześnie pełnił tu funkcję wizytatora religii, wicedziekana oraz referenta do spraw dobroczynności i trzeźwości. W 1972 r., z racji pogarszającego się zdrowia, poprosił biskupa Józefa Drzazgę o zgodę na przejście na wcześniejszą emeryturę. Po uzyskaniu takowej wyjechał z parafii i przez prawie rok przebywał na leczeniu w Brzegu niedaleko Zakopanego. Po powrocie do diecezji osiadł na stałe w Piszu (w swoim prywatnym mieszkaniu) i w miarę swoich możliwości angażował się w pracę przy parafii pw. św. Jana Chrzciciela. Odznaczony był godnością kanonika Kapituły Konkatedralnej Sambijskiej z siedzibą w Gołdapi (1989). 7 maja 1994 r. inkardynował się do diecezji ełckiej. Zmarł w Piszu 29 czerwca 2006 r. i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Łosewie.

A. Skowroński, *Ks. kan. Franciszek Serafin (1909–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2006, nr 1, s. 124–126; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 256; W. Guzewicz, *Parafia Cichy 1952–2009*, Ełk 2010, s. 63–64; tenże, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 59–61; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

SZCZĘSNY MARIAN (1942–2006)

Urodził się 20 października 1942 r. w miejscowości Szczebra niedaleko Augustowa, w rodzinie Franciszka i Wiktorii z domu Wyszyńskiej. Szkołę podstawową ukończył w Sajzach, a następnie podjął naukę w Technikum Rachunkowości Rolnej w Ełku, które zakończył zdobyciem świadectwa dojrzałości w 1960 r. Bezpośrednio po maturze wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum" w Olsztynie. Będąc na czwartym roku studiów otrzymał wezwanie do odbycia zasadniczej służby wojskowej (dwa lata). Święcenia kapłańskie przyjął z rąk bpa Jana Obłąka 20 czerwca 1967 r., w rodzinnej parafii – Stradunach. Jako wikariusz i katecheta pracował w parafiach: pw. św. Brunona w Giżycku (1967–1970), pw. św. Katarzyny w Kętrzynie (1970–1972), pw. św. Mikołaja w Elblągu (1972), pw. Serca Pana Jezusa w Olsztynie (1972–1974) oraz pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Malborku (1974–1978). Opiekował się także kościołem rektoralnym w Karolewie. Od 1978 r. był wikariuszem-ekonomem w Królewie

Malborskim. W latach 1982–1991 piastował urząd proboszcza w Młynarach, a następnie, przez prawie dwa lata, pełnił równorzędne stanowisko w Świętajnie k. Olecka (1991–1992). Był też przez krótki okres proboszczem parafii pw. bł. Karoliny Kózkówny w Ełku. Od 1992 r., a więc od chwili powstania diecezji ełckiej, ks. Szczęsny pełnił różne stanowiska w centralnych strukturach diecezji. Był m in. redaktorem naczelnym czasopisma diecezjalnego „Martyria", dyrektorem „Radia Wojciech", dyrektorem Kolegium Teologicznego w Ełku, wicedyrektorem Wydziału Katechetycznego Kurii Biskupiej, duszpasterzem ludzi pracy, referentem Wydziału Duszpasterskiego do spraw Środków Społecznego Przekazu, członkiem Rady Kapłańskiej, Rady Konsultorów, Komisji Personalnej, ekonomem diecezjalnym. W dowód uznania za swoją pracę otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń, w tym m.in. godność kanonika Kapituły Kolegiackiej Sejneńskiej (1992), Kapelana Honorowego Jego Świątobliwości (1997) oraz Prałata Honorowego Jego Świątobliwości (2001). Był autorem wielu artykułów naukowych i popularnonaukowych oraz pozycji książkowych (łącznie ponad 200 tytułów). W 1998 r. obronił pracę doktorską pt. *Etyka społeczna w polskiej literaturze filozoficznej okresu międzywojennego* na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK (promotor: ks. prof. Zbigniew Sareło SAC). Zainteresowania ks. Szczęsnego dotyczyły głównie zagadnień społeczno-politycznych, najnowszej historii Polski i bloku wschodniego, a także kwestii związanych z katolicką nauką społeczną. Obok piśmiennictwa zajmował się także dydaktyką. Prowadził m.in. zajęcia w Instytucie Teologii Małżeństwa i Rodziny w Ełku, Kolegium Teologicznym w Ełku, Wyższym Seminarium Duchownym w Ełku, Wyższym Seminarium Duchownym w Grodnie, na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku (filia w Ełku). W sumie wypromował ok. 50 magistrów i prawie tyluż licencjatów. Zmarł na wylew krwi do mózgu 14 grudnia 2006 r. w swoim mieszkaniu przy ul. 3 Maja w Ełku. Został pochowany na cmentarzu komunalnym w Ełku 19 grudnia 2006 r. Ks. Marianowi Szczęsnemu poświęcona została jedna z ulic w obrębie miasta Ełku.

B. Pillar, *Szczęsny Marian*, w: *Słownik katechetów polskich XX wieku*, pod red. R. Czekalskiego, Warszawa 2003, s. 237–238; *Ks. Marian Szczęsny (1942–2006)*, pod red. W. Guzewicza, „Episteme" 72(2007), Olecko 2007, ss. 250; A. Skowroński, *Ks. prał. dr Marian Szczęsny (1942–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2007, nr 2–3, s. 102–105; Z. Mazur, *O przyjacielu – śp. Marianie Szczęsnym*, „Martyria" 2007, nr 2, s. 16–17; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 278–279; W. Guzewicz, *Życie i działalność ks. prał. dra Mariana Szczęsnego (1942–2006)*, „Rocznik Ełcki" 2009, t. 6 [druk: 2010], s. 126–128; tenże, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 64–66; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

ŚWIĘCKI WŁADYSŁAW (1926–2006)

Urodził się 5 stycznia 1926 r. we wsi Jabłonka Świerczewo, na terenie parafii Jabłonka Kościelna (powiat wysokomazowiecki), w rodzinie rolniczej Józefa i Stanisławy z domu Dąbrowskiej. W 1933 r. rozpoczął edukację szkolną,

uczęszczając najpierw do szkoły powszechnej w Jabłonce Kościelnej, a następnie – już po zakończeniu II wojny światowej – gimnazjum w Łomży i Liceum Pedagogicznego w Płocku. Po zdaniu matury (1948) wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. Święcenia kapłańskie przyjął 21 czerwca 1953 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Po święceniach pracował jako wikariusz w parafiach: Kolno (obsługując przez pewien czas również parafię w Turośli), Myszyniec (1955–1958) oraz Suwałki (od 1958 r.). W tej ostatniej miejscowości spędził resztę swego duszpasterskiego życia. Oprócz funkcji wikariusza pełnił tu urząd prefekta szkół średnich (Technikum Ekonomicznego i Technikum Mechanicznego). W 1966 r. zamieszkał przy kościele św. Piotra i Pawła w Suwałkach i został, z biegiem czasu, mianowany rektorem, a od 1979 r. – także proboszczem tejże parafii. Urząd włodarza parafii pełnił do 25 sierpnia 2001 r., po czym przeszedł na emeryturę i zamieszkał przy parafii. W latach 1982–1989, z pomocą wiernych, wybudował w miejscowości Gawrych Ruda kościół pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego, który z czasem stał się oddzielną świątynią parafialną. Podjął też próbę odbudowy wież przy kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła. Był członkiem rady kapłańskiej najpierw w diecezji łomżyńskiej, a po 1992 r. – także w diecezji ełckiej. Pełnił też m.in. funkcję dziekana dekanatu suwalskiego (Ducha Świętego), moderatora duszpasterstwa w Suwałkach oraz diecezjalnego referenta duszpasterstwa mężczyzn. Odznaczony był m.in. godnością kanonika honorowego Kapituły Katedralnej Łomżyńskiej, kanonika gremialnego Kapituły Kolegiackiej Sejneńsko-Wigierskiej (w kapitule tej pełnił funkcję dziekana i kustosza) oraz Prałata Honorowego Jego Świątobliwości. Zmarł 4 września 2006 r., w 81. roku życia i 54. roku kapłaństwa. Po uroczystościach pogrzebowych w kościele św. Piotra i Pawła, trumna z ciałem zmarłego kapłana została przeniesiona na pobliski cmentarz parafialny, gdzie spoczęła w przygotowanym uprzednio grobie.

A. Skowroński, *Ks. prał. Władysław Święcki (1926–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2006, nr 2–3, s. 98–100; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 71–72; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

ZAWADZKI TOMASZ (1978–2006)

Urodził się 3 marca 1978 r. w Augustowie, w rodzinie Andrzeja i Teresy z domu Orłowskiej. Uczył się w Szkole Podstawowej nr 1 oraz Technikum Budowlano-Elektrycznym w Augustowie (maturę zdał w 1998 r.). W 2000 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Ełku i rozpoczął studia z zakresu filozofii i teologii. Święcenia kapłańskie przyjął 20 maja 2006 r. z rąk bpa Jerzego Mazura, biskupa ełckiego. Po święceniach został mianowany wikariuszem w parafii Biała Piska. Od połowy lipca 2006 r. zmagał się z chorobą nowotworową i leczył się w różnych szpitalach. Zmarł w szpitalu w Ełku 31 października 2006 r. w wieku 28 lat. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Białej Piskiej i Augustowie, po czym ciało zmarłego kapłana spoczęło na cmentarzu parafialnym w Augustowie.

A. Skowroński, *Ks. mgr Tomasz Zawadzki (1978–2006)*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej" 2006, nr 2–3, s. 100–102; W. Guzewicz, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 79; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

BIBLIOGRAFIA

Biskup Edward Eugeniusz Samsel, pod red. J.M. Dołęgi, A. Skowrońskiego, J. Sokołowskiego, „Episteme" 33(2003), Olecko 2003, ss. 340.

Guzewicz W., *Encyklopedia parafii i kościołów diecezji ełckiej. T. I (Augustów – Janówka),* Ełk 2024.

Guzewicz W., *Encyklopedia parafii i kościołów diecezji ełckiej. T. II (Jeleniewo – Ruciane-Nida),* Ełk 2025.

Guzewicz W., *Encyklopedia parafii i kościołów diecezji ełckiej. T. III (Rutka-Tartak – Żytkiejmy),* Ełk 2025.

Guzewicz W., *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą…". Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017.

Guzewicz W., *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

Guzewicz W., *Samsel Edward Eugeniusz (1940–2003)*, w: *Słownik polskich teologów katolickich 1994–2003*, pod red. J. Mandziuka, t. 9, Warszawa 2006, s. 568–571.

Guzewicz W., *Samsel Edward Eugeniusz*, „Encyklopedia Katolicka", t. 17, Lublin 2012, kol. 996.

Guzewicz W., *Sańko Dariusz*, w: *Słownik polskich teologów katolickich 2004–2013*, pod red. T. Błaszczaka, W. Glińskiego, J. Mandziuka, t. 10, Warszawa 2019, s. 978–-979.

Guzewicz W., *Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992–2017*, Olsztyn 2021.

Guzewicz W., *Wkład duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Ełckie" 2018, nr 2, s. 205–219.

Guzewicz W., *Związki bpa Edwarda Samsela z Kościołem na terenach obecnej Białorusi*, „Studia Ełckie" 2013, nr 3, s. 291–303.

Kopiczko A., *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007.

Ks. Marian Szczęsny (1942–2006), pod red. W. Guzewicza, „Episteme" 72(2007), Olecko 2007, ss. 250.

Pieńkowski A., *Życie i działalność bpa Edwarda Eugeniusza Samsela (1940–2003)*, Ełk 2014, ss. 728.

W służbie Bogu i ludziom. Ks. Czesław Jakub Domel (1932–2004), pod red. W. Guzewicza, „Episteme" 41(2004), Olecko 2004, ss. 191.